

КАМЕННА КЪЩА В РОДОПИТЕ

СЪВРЕМЕННИ И
ТРАДИЦИОННИ
ТЕХНОЛОГИИ СЕ
ПРЕПЛИТАТ ПРИ
ВЪЗСТАНОВЯВАНЕТО Й

Текст **АРХ. ПЕНКА СТАНЧЕВА**

Къщата е в едно от онези отдалечени, полузоставени села в Родопите, в които често мечтаем да имаме свой дом. Такава била и мечтата на собственика на тази сграда. Тя е разположена на склон с много голяма денивелация, като частично стъпва върху скала. Първите два етажа са изцяло от суха каменна зидария, третият е частично от камък, частично от чит (клони и кал). След като я купува, собственикът решава да възстанови покрива – премахва металното покритие, възстановява дървената конструкция и връща тиклите на покрива. Но оригиналните каменни покривни плочи, макар и тънки, се оказват твърде тежки. Къщата погъва. Затова спомагат и теренните води, стичащи се свободно по пътеката заг къщата, които правят така, че тя да започне с годините да се „пързаля“ по скалата. В резултат на всичко това един от ъглите на къщата не издържа товара, зидарията се разпуква. Така в крайна сметка собственикът ни помоли за професионална помощ.

ОБЕКТ
Каменната къща

МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ
Смолянска област

ПРОЕКТАНТ
Арх. Пенка Станчева

КОНСТРУКТОР
Инж. Весела Русафова

ИЗПЪЛНИТЕЛ
СК „Ежев“, гр. Смолян,
Атанас Ежев

РЗП
205 кв.м

Работата по спасяването на стара каменна къща изисква търпение, занаятчийски подход, друг тип нагласа към процеса на проектиране. И когато тя завърши, само можеш да се гордееш, че си бил част от процеса на такъв проект.

Намесата започва с това да се намери най-деликатното конструктивно решение. Първите предложения са тежки от строителна и финансова гледна точка. Тук се намесва инж. Весела Русафова, която проектира своеобразен армиран кожух от вътрешната страна на партерния етаж. Той е „закачен“ чрез армировката към скалата и терена. Така се заздравява цялостно най-ниският етаж, а по този начин и цялата къща. Отвън разпуканият ъгъл се подпират със стоманобетонен елемент – това е компромис, който всички в крайна сметка приемат. Съвременни и традиционни технологии се преплитат при възстановяване на сградата. Камъкът е оставен видим на много места и е запечатан

с безцветен матов лак. Неговата структура е в контакт с новите стоманобетонни елементи, които също са оставени видими. Тези две структури са в компания на чиста бяла варова мазилка. Подовете са възстановени, като преди това гредоредът също е възстановен. Дограмите са дървени, със стъклопакет. Таваните са с традиционните за района обшивки. Всички елементи от дърво са обработени с байцове в различни полутонове – от тъмнокафяво за врати, дограми, подпрозоречните первази и кушаците, през прозрачен топът полутоп за подове и тавани, до бяло за част от таваните на най-ниските помещения.

АРХ. ПЕНКА СТАНЧЕВА

Професионалния път на арх. Пенка Станчева започва с обучение в Санкт Петербург, София, Бордо и Венеция. Веднага след дипломирането си през 1995 г. стартира самостоятелна практика. Прецизната ѝ работа е отличавана многократно с различни награди. Тя е носител е на „СГРАДА НА ГОДИНАТА“ през 2011 за работата си по реставрацията на къщата на Яблански в София, както и на СПЕЦИАЛНАТА НАГРАДА на ВАУМІТ за дългосрочно партньорство. Списание Идеален дом ѝ присъжда приз „Къща на годината“, а списание Наш дом – многократно награди „Интериор на годината“. Към днешна дата в портфолиото ѝ има записани обекти както в България, така и на о. Ко Самуи в Тайланд, в Берлин, Париж и Истанбул.

Отоплението е решено като комбинация между камина с водна риза и електрически радиатори. За по-голямо удобство е предвидено дистанционно онлайн управление на радиаторите, както и пожароизвестяване. Електрическата инсталация върху камъка е оставена видима без колебание. Новото разпределение дава възможност за обитаване на най-високия етаж независимо от другите два етажа – там са дневната с кухня и столова, една спалня и баня с тоалетна. На етажа под него са организирани още две спални и втора дневна. В някогашния подник се намира голямата баня с вана, както перално помещение и котел. Най-ниският етаж е с пряк излиз на двора.

Къщата е обзаведена от собствениците с идеята решението да излезе като място, което е живяло през годините и е акумулирало предмети и мебели от различни епохи. Запазени са зиданите шкафове с дървени врати. Обзавеждането е с мебели с естетика, характерна за града от началото на миналия век. В допълнение се появяват аксесоари със соц звучене и други, които са категорично модерни. Този еkleктичен сбор е довел до резултат, в който история и съвремие се събират както чрез строителните работи, така и като обзавеждане. ■

